Torsdag, den 19. september 2019

P9_TA(2019)0017

Situationen i Tyrkiet, navnlig afsættelsen af valgte borgmestre

Europa-Parlamentets beslutning af 19. september 2019 om situationen i Tyrkiet, navnlig for så vidt angår fjernelsen af folkevalgte borgmestre (2019/2821(RSP))

(2021/C 171/02)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til sine tidligere beslutninger om Tyrkiet, særlig beslutning af 24. november 2016 om forbindelserne mellem EU og Tyrkiet ([1]), af 27. oktober 2016 om situationen for journalister i Tyrkiet ([2]), af 8. februar 2018 om den aktuelle menneskerettighedssituation i Tyrkiet ([3]) og af 13. marts 2019 om Kommissionens 2018-rapport om Tyrkiet ([4]),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 29. maj 2019 til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om EU's udvidelsespolitik (COM(2019)0260) og det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager 2019-rapporten om Tyrkiet (SWD(2019)0220),

— der henviser til Rådets konklusioner af 18. juni 2018 og til tidligere, relevante konklusioner fra Rådet og fra Det Europæiske Råd,

— der henviser til de foreløbige konklusioner fra valgobservationsmissionen fra Kongressen for Lokale og Regionale Myndigheder under Europarådet,

— der henviser til henstillingerne fra Venedigkommissionen og Tyrkiets forpligtelse i forhold til den europæiske konvention om lokalt selvstyre,

— der henviser til resolution 2260 af 24. januar 2019 fra Europarådets Parlamentariske Forsamling (PACE) med titlen »The worsening situation of opposition politicians in Turkey: what can be done to protect their fundamental rights in a Council of Europe member State?«,

— der henviser til erklæringerne fra talsmanden for Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) af 19. august 2019 om suspensionen af folkevalgte borgmestre og tilbageholdelsen af hundredvis af mennesker i det sydøstlige Tyrkiet,

— der henviser til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i sagen Selahattin Demirtaş mod Tyrkiet,

— der henviser til resolution 2156 (2017) fra Europarådets Parlamentariske Forsamling om de demokratiske institutioners funktionsmåde i Tyrkiet,

— der henviser til, at EU's grundlæggende værdier er baseret på retsstatsprincippet, respekt for menneskerettighederne og værdier, som også gælder for alle EU's kandidatlande,

— der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK) og den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, som Tyrkiet er part i,

— der henviser til verdenserklæringen om menneskerettighederne,

— der henviser til forretningsordenens artikel 144, stk. 5, og artikel 132, stk. 4,

([1]) EUT C 224 af 27.6.2018, s. 93.
([2]) EUT C 215 af 19.6.2018, s. 199.
([3]) EUT C 463 af 21.12.2018, s. 56.
([4]) Vedtagne tekster, P8_TA(2019)0200.

A. der henviser til, at Tyrkiet er en vigtig partner for EU og som kandidatland forventes at opretholde de højeste demokratiske standarder, herunder respekt for menneskerettighederne, retsstatsprincippet, troværdige valg, grundlæggende frihedsrettigheder og den universelle ret til en retfærdig rettergang;

B. der henviser til, at der blev afholdt lokalvalg i Tyrkiet den 31. marts 2019, og at »det blev gennemført på en velordnet måde« ifølge de foreløbige konklusioner fra valgobservationsdelegationen fra Kongressen for Lokale og Regionale Myndigheder under Europarådet; der henviser til, at der blev bevidnet en imponerende valgdeltagelse ved lokalvalget; der henviser til, at valget blev bredt kritiseret af observatørerne på grund af overdreven partiskhed i medierne til fordel for den regerende Folkealliance;

C. der henviser til, at borgmester Adnan Selçuk Mızraklı fra Diyarbakır ved lokalvalget den 31. marts 2019 fik et flertal på 63 %, borgmester Ahmet Türk fra Mardin fik et flertal på 56 %, og borgmester Bedia Özgökçe fra Van fik et flertal på 54 % af stemmerne, hvilket således betyder, at alle tre borgmestre fik et klart folkeligt mandat til at udføre de opgaver, som er knyttet til deres borgmesterembede;

D. der henviser til, at alle tre borgmestre modtog tilladelse fra Republikken Tyrkiets Øverste Valgråd (YSK) til at stille op som kandidater til valget;

E. der henviser til, at de demokratisk valgte borgmestre i Diyarbakır, Van og Mardin i det sydøstlige Tyrkiet blev erstattet af regeringsudpegede provinsguvernører/befuldmægtigede med den begrundelse, at de i øjeblikket var genstand for strafferetlig efterforskning for påståede forbindelser til terrorisme;

F. der henviser til, at udskiftningen af Adnan Selçuk Mızraklı, Ahmet Türk, og Bedia Özgökçe Ertan med statslige guvernører giver anledning til alvorlig bekymring, da den rejser tvivl om respekten for de demokratiske resultater af valget den 31. marts 2019; der henviser til, at yderligere 418 civile, hovedsagelig kommunalrådsmedlemmer og ansatte fra 29 forskellige provinser i hele Tyrkiet, blev tilbageholdt den 18. august 2019 på grundlag af lignende, udokumenterede påstande;

G. der henviser til, at den tyrkiske lov om kommuner blev ændret i september 2016 ved et nødretsdekret for at lette den administrative fjernelse af borgmestre, der beskyldes for at have forbindelser til terrorisme, og erstatte dem med provinsguvernører; der henviser til, at Venedigkommissionen opfordrede de tyrkiske myndigheder til at ophæve de bestemmelser, der blev indført ved det tyrkiske lovdekret nr. 674 af 1. september 2016, som ikke er strengt nødvendige for undtagelsestilstanden, navnlig dem, der vedrører de bestemmelser, som gør det muligt at besætte ledige borgmester-, viceborgmester- og byrådsmedlemsposter ved udnævnelser;

H. der henviser til, at Republikken Tyrkiets Øverste Valgråd (YSK) den 9. april 2019 erklærede fire andre folkevalgte borgmestre og kommunalbestyrelsesmedlemmer fra det sydøstlige Tyrkiet uegnede til at tiltræde deres embede, selv om det havde godkendt deres kandidatur forud for valget den 31. marts 2019, idet det gjorde gældende, at disse kandidater tidligere havde været embedsmænd og var blevet afskediget fra deres job ved et regeringsdekret; der henviser til, at YSK efter denne afgørelse tildelte disse poster til kandidater fra Partiet for Retfærdighed og Udvikling (AKP); der henviser til, at den hårde kurs over for den tyrkiske politiske opposition finder sted i en situation med stadig mindre plads til demokratiske røster og på baggrund af vedvarende foranstaltninger fra de tyrkiske myndigheders side, som har til formål at bringe kritiske røster — bl.a. fra journalister, menneskerettighedsforkæmpere, akademikere, dommere og advokater — til tavshed;

I. der henviser til, at mange af de foranstaltninger, der træffes, er uforholdsmæssige, tilsidesætter den tyrkiske nationale lovgivning, bryder forpligtelserne for et medlem af Europarådet og er i strid med den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder; der henviser til, at mere end 150 000 mennesker blev taget i forvaring under regeringens indgreb efter kuppet, og at 78 000 er blevet anholdt på grundlag af anklager om terrorisme, mens mere end 50 000 mennesker fortsat sidder i fængsel — i de fleste tilfælde uden afgørende beviser; der henviser til, at det samlede antal tilbageholdte, som sidder i fængsel uden en tiltale eller som afventer en retssag, i december 2018 var omkring 57 000; der henviser til, at over 20 % af den fængslede befolkning sidder fængslet på grundlag af terrorismerelaterede anklager, herunder journalister, politiske aktivister, advokater og menneskerettighedsforkæmpere, hvilket fører til stigende bekymring for domstolenes uafhængighed;

Torsdag, den 19. september 2019

J. der henviser til, at Republikken Tyrkiets Øverste Valgråds beslutning om at gentage borgmestervalget i Istanbul og tildele borgmesterposterne i enkelte kommuner i det sydøstlige Tyrkiet til de kandidater, der fik næstflest stemmer, giver anledning til alvorlig bekymring, navnlig for så vidt angår respekten for valgprocessens lovlighed og integritet og institutionens uafhængighed af politisk indblanding;

K. der henviser til, at den tyrkiske indenrigsminister den 3. september 2019 meddelte, at der ville komme yderligere ordrer om at fjerne folkevalgte embedsmænd, og specifikt truede med at udskifte borgmesteren i Istanbul, Ekrem İmamoğlu;

L. der henviser til, at provinsformanden for Det Republikanske Folkeparti (CHP), Canan Kaftancıoğlu, den 6. september 2019 blev idømt 9 år og 8 måneders fængsel på grundlag af anklager om at have fornærmet præsidenten, fornærmet offentlige embedsmænd, ydmyget staten, tilskyndet befolkningen til fjendskab og had og om at have brugt sine konti på sociale medier til at udbrede propaganda for en terrororganisation mellem 2012 og 2017;

M. der henviser til, at en række organiserede offentlige demonstrationer mod fjernelse af borgmestrene er blevet forbudt af hensyn til sikkerheden, og at dem, der har fundet sted, er mundet ud i, at politiet har opløst dem under anvendelse af magt, ofte med massetilbageholdelser og retsforfølgelse af deltagere; der henviser til, at dette er resultatet af lovgivning, der blev indført umiddelbart efter ophævelsen af undtagelsestilstanden;

N. der henviser til, at Tyrkiet har lidt under en række angreb og kupforsøget i 2016, hvor 248 mennesker blev dræbt;

1. fordømmer de tyrkiske myndigheders beslutning om at fjerne demokratisk valgte borgmestre fra deres embede på grundlag af tvivlsomme beviser; understreger, at disse foranstaltninger fortsat undergraver den politiske oppositions mulighed for at udøve deres rettigheder og udfylde deres demokratiske roller; opfordrer de tyrkiske myndigheder til omgående og betingelsesløst at løslade medlemmer af oppositionen, der er blevet arresteret som led i den hårde kurs over for alle kritiske røster i landet, og til at frafalde alle anklager mod dem;

2. kritiserer på det kraftigste den vilkårlige udskiftning af lokale folkevalgte repræsentanter med ikkevalgte befuldmægtigede, hvilket yderligere undergraver den demokratiske struktur i Tyrkiet; opfordrer de tyrkiske myndigheder til at genindsætte alle borgmestre og andre folkevalgte embedsmænd, som vandt lokalvalget den 31. marts 2019, og som er blevet forhindret i at tiltræde deres embede, eller som er blevet afskediget eller udskiftet med ikkevalgte befuldmægtigede på grundlag af udokumenterede påstande;

3. fordømmer på det kraftigste den politisk motiverede dom over Canan Kaftancıoğlu, der tydeligvis straffes for at have spillet en central rolle i Istanbuls borgmesters vellykkede valgkampagne, og kræver omgående omstødelse af dommen;

4. fordømmer de tyrkiske myndigheders trusler om at afskedige andre folkevalgte embedsmænd og opfordrer Tyrkiet til at afstå fra yderligere skræmmeforanstaltninger;

5. gentager, at det er vigtigt at have gode forbindelser med Tyrkiet, som er baseret på fælles værdier, respekt for menneskerettighederne, retsstatsprincippet, frie og demokratiske valg — herunder at valgresultater står ved magt — grundlæggende frihedsrettigheder og universel ret til en retfærdig rettergang; opfordrer den tyrkiske regering til at garantere menneskerettighederne for alle, inklusive personer med behov for international beskyttelse, der bor og arbejder i Tyrkiet;

6. gentager sin dybe bekymring over den fortsatte forringelse af de grundlæggende frihedsrettigheder og retsstatsprincippet i Tyrkiet og fordømmer anvendelsen af vilkårlig tilbageholdelse, retlig og administrativ chikane, rejseforbud i tillæg til andre midler til at forfølge tusindvis af tyrkiske statsborgere, herunder politikere og folkevalgte embedsmænd, menneskerettighedsforkæmpere, tjenestemænd, medlemmer af civilsamfundsorganisationer, akademikere samt utallige helt almindelige borgere; giver udtryk for bekymring over de rapporterede vedvarende retsforfølgninger og efterforskninger af overdrevent brede og vage lovovertrædelser knyttet til terrorisme;

7. opfordrer indtrængende Tyrkiet til at bringe sin lovgivning til bekæmpelse af terrorisme i overensstemmelse med de internationale menneskerettighedsstandarder; gentager, at en bredt defineret tyrkisk lovgivning til bekæmpelse af terrorisme ikke bør anvendes til at straffe borgere og medier for at udøve deres ret til ytringsfrihed eller til vilkårligt at fjerne folkevalgte repræsentanter og erstatte dem med regeringsbefuldmægtigede;

8. opfordrer de tyrkiske myndigheder til at opretholde internationale principper, sikre pluralisme og forenings- og ytringsfrihed, bedste praksis og garantere et gunstigt miljø for dem, der vælges ved, at det tyrkiske folk på fri og retfærdig vis giver udtryk for sin vilje; understreger, at disse afgørelser krænker retten til frie valg, retten til politisk deltagelse og retten til ytringsfrihed i henhold til den europæiske menneskerettighedskonvention;

9. gentager sin bekymring over den overdrevne brug af retssager mod lokale folkevalgte repræsentanter i Tyrkiet og udskiftningen af dem med udnævnte embedsmænd — en praksis, som i alvorlig grad undergraver muligheden for, at det lokale demokrati kan fungere korrekt;

10. opfordrer den tyrkiske regering til at sikre, at alle mennesker har ret til en retfærdig rettergang og til at få deres sager prøvet ved en uafhængig domstol i overensstemmelse med internationale standarder, som kan sikre oprejsning — herunder erstatning for materiel og immateriel skade; opfordrer Tyrkiet til at sikre den tyrkiske menneskerettigheds- og ligestillingsinstitutions og den tyrkiske ombudsmandsinstitutions operationelle, strukturelle og finansielle uafhængighed med henblik på at sikre deres evne til at give reelle kontrol- og klagemuligheder og på at efterleve Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme;

11. fordømmer den fortsatte tilbageholdelse af Selahattin Demirtaş, leder af oppositionen og præsidentkandidat, og opfordrer til, at han løslades omgående og betingelsesløst; noterer sig Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i hans sag, hvori de tyrkiske myndigheder opfordres til straks at løslade ham;

12. giver udtryk for alvorlig bekymring over, at de tyrkiske myndigheder overvåger sociale medieplatforme og lukker konti på sociale medier;

13. opfordrer EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen til at give Parlamentet en udtømmende debriefing om de emner, der blev drøftet under den politiske dialog mellem EU og Tyrkiet den 13. september 2019;

14. opfordrer indtrængende næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Kommissionen og medlemsstaterne til at blive ved med at bringe situationen for de anholdte medlemmer af oppositionen, menneskerettighedsforkæmpere, politiske aktivister, advokater, journalister og akademikere, der er fængslet, op over for deres tyrkiske samtalepartnere, og til at yde de anholdte diplomatisk og politisk støtte, herunder observation af retssager og overvågning af sager; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at øge brugen af hastetilskud til menneskerettighedsforkæmpere og til at sikre, at EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere gennemføres fuldt ud;

15. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Tyrkiets præsident, Tyrkiets regering og Tyrkiets parlament og anmoder om, at denne beslutning oversættes til tyrkisk.